

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 449/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Petrom Šumšalom, Krasovského 13, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 99/2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného

advokátom Petrom Šumšalom, Krasovského 13, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 99/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 29 C 23/2018 domáhal náhrady škody s príslušenstvom. Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 29 C 23/2018 z 25. januára 2019. Po podaní odvolania bola právna vec sťažovateľa predložená krajskému súdu 24. apríla 2019 na rozhodnutie o odvolaní. Sťažovateľ namieta, že krajský súd ostal ku dňu podania ústavnej sťažnosti vo veci nečinný.

3. Krajskému súdu bola 27. júna 2020 doručená sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní. Podpredseda krajského súdu v odpovedi z 26. augusta 2020 vyhodnotil sťažnosť ako dôvodnú a oznámil sťažovateľovi, že jeho právnu vec bude sledovať z hľadiska bezprietahovosti a plynulosti až do jej rozhodnutia. Vzniknutú situáciu odôvodnil vysokou aktuálnou zaťaženosťou senátu a skladbou riešených vecí a za prietah sa sťažovateľovi ospravedlnil.

4. Sťažovateľ považuje vzniknuté prietahy v napadnutom konaní za neprijateľné, poukázal na charakter konania vo veci samej a na jeho sociálne, zdravotné a majetkové dôsledky, čím odôvodňuje i výšku požadovaného finančného zadost'učinenia. Sťažovateľ zastáva názor, že nečinnosťou krajského súdu došlo k zbytočným prietahom v konaní a k porušeniu jeho označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru.

5. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5 Co/99/2019, porušené bolo.

██████████ sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 6.000 € (slovom šesťtisíc eur), ktoré je mu Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

██████████ sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 442,86 € (slovom štyristoštyridsaťdva eur a 86 centov) za dva úkony (príprava a prevzatie právneho zastúpenia, podanie vo veci samej - ústavná sťažnosť), ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu Peter Šumšala... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava a posúdenie veci ústavným súdom

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Sťažovateľ namieta, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného

práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, s'ťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

16. Vychádzajúc z ústavnej s'ťažnosti a jej príloh, ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci ide o odvolacie konanie, pričom vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie 24. apríla 2019. Z príloh ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že 29. septembra 2020 bolo vo veci nariadené pojednávanie a verejné vyhlásenie rozhodnutia. V súvislosti s prípravou predbežného prerokovania ústavnej s'ťažnosti ústavný súd zistil, že pojednávanie a verejné vyhlásenie rozhodnutia v právnej veci s'ťažovateľa bolo odročené na 1. december 2020 z dôvodu opatrení prijatých krajským súdom súvisiacich so zabránením šírenia vírusu COVID-19. Podľa názoru ústavného súdu v napadnutom konaní síce došlo k priet'ahom a celková dĺžka konania na odvolacom súde nie je optimálna, nemožno však súhlasiť s argumentáciou s'ťažovateľa, že krajský súd bol počas celého tohto obdobia nečinný. Samotné nariadenie pojednávania a verejného vyhlásenia rozhodnutia svedčí o tom, že krajský súd sa právnou vecou s'ťažovateľa zaoberal, naštudoval ju a vykonal úkony potrebné na jej rozhodnutie. Ústavný súd poukazuje na to, že s'ťažovateľ v čase podania ústavnej s'ťažnosti mal vedomosť o tom, že krajský súd nariadil v napadnutom konaní pojednávanie a verejné vyhlásenie rozhodnutia, teda v podstate bol pripravený rozhodnúť o odvolaní. V okolnostiach posudzovanej veci sa teda javí ústavná s'ťažnosť s'ťažovateľa ako účelová a vzniknutému priet'ahu nemožno podľa názoru ústavného súdu pripísať takú intenzitu, ktorá by predstavovala zásah do jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

18. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že postup krajského súdu v namietanom konaní je poznamenaný priet'ahmi, nejde však o priet'ahy takej intenzity, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto ju posúdil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol (výrok rozhodnutia). Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako takej sa ústavný súd ďalšími sťažovateľom uplatnenými návrhmi nezaoberal.

19. Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak by krajský súd v ďalšom období v napadnutom konaní nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby sa opätovne obrátil na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou, ktorou bude namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2020

L'uboš Szigeti
predseda senátu